2024/2283

10.10.2024

USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2024/2283

ze dne 11. dubna 2024

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro chemické látky na rozpočtový rok 2022

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropské agentury pro chemické látky na rozpočtový rok 2022,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0135/2024),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]), Evropské agentury pro chemické látky (dále jen „agentura“) dosáhl její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2022 výše 114 777 691 EUR, což ve srovnání s rokem 2021 představuje nárůst o 5,83 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury je financován převážně ze dvou zdrojů příjmů, kterými jsou vybrané poplatky a příspěvek ze souhrnného rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2022 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

C. vzhledem k tomu, že pokud jde o zadávání veřejných zakázek agentury, nebyly za rok 2022 hlášeny žádné problémy vyžadující nápravná opatření, přičemž v současnosti nejsou prováděna ani žádná nápravná opatření vyplývající z auditů a hodnocení z posledních let, ani žádná taková opatření nezbývá provést;

D. vzhledem k tomu, že pokud jde o interní kontrolní systémy agentury, nebyly za rok 2022 hlášeny žádné problémy vyžadující nápravná opatření, přičemž v současnosti nejsou prováděna ani žádná nápravná opatření vyplývající z auditů a hodnocení z posledních let, ani žádná taková opatření nezbývá provést;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením bere na vědomí, že díky monitorování rozpočtu v rozpočtovém roce 2022 dosáhla míra plnění položek závazků v běžném roce 98,61 %, což představuje oproti roku 2021 mírný pokles o 0,23 %, a že míra plnění prostředků na platby dosáhla 85,06 %, což ve srovnání s rokem 2021 představuje snížení o 1,17 %;

2. připomíná, že agentura je financována z poplatků hrazených průmyslem a z vyrovnávacího příspěvku EU v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ([2]), nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ([3]) a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ([4]); zdůrazňuje, že vzhledem k jednorázové povaze poplatků a jejich závislosti na strategických rozhodnutích aktérů chemického průmyslu panuje vysoká nejistota, pokud jde o jejich výši a načasování; připomíná, že Komise přislíbila návrh na posílení řízení agentury a na zvýšení udržitelnosti jejího modelu financování v roce 2020; trvá na tom, aby jej Komise neprodleně předložila;

3. s uspokojením konstatuje, že v roce 2022 se poprvé od konečné lhůty pro registraci podle nařízení (ES) č. 1907/2006 v roce 2018 zvýšily příjmy agentury z poplatků, zatímco závislost na financování její činnosti ze strany Unie se mírně snížila;

([1]) Úř. věst. C 453, 29.11.2022, s. 39.
([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).
([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).
([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání (Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1).

Výkonnost

4. připomíná, že agentura je hnací silou při provádění právních předpisů Unie týkajících se chemických látek ve prospěch veřejného zdraví a životního prostředí, inovace a konkurenceschopnosti; konstatuje, že agentura shromažďuje, posuzuje a šíří informace o chemických látkách, pomáhá společnostem při dodržování právních předpisů a přispívá k bezpečnému používání chemických látek;

5. konstatuje, že agentura provedla 93 % pracovního programu a dosáhla 151 ze 162 konkrétních opatření a výstupů plánovaných na rok 2022, přičemž osm opatření stále probíhá, jak bylo plánováno; dále konstatuje, že tři „nedokončená“ opatření by vyžadovala buď příspěvek členských států, nebo změnu priorit v pracovní činnosti;

6. konstatuje, že se agentura zaměřila na plnění svých hlavních úkolů a na podporu Evropské komise při provádění její strategie pro udržitelnost v oblasti chemických látek v souladu se směry stanovenými správní radou ve strategickém plánu na období 2019–2023 a v jejím přezkumu provedeném v roce 2021;

7. upozorňuje na některé výzvy, kterým agentura čelila v roce 2022, včetně neefektivního systému povolování, který byl zjištěn v roce 2021, přičemž rostoucí počet žádostí týkajících se šestimocného chromu pokračuje i v roce 2023, což je výzvou pro schopnost vědeckých výborů vypracovávat stanoviska, a nedostatku zkušených pracovníků; dále konstatuje, že členské státy předložily malý počet návrhů zpráv o posouzení biocidních účinných látek, což brání dokončení hodnocení do konce roku 2024, jak stanoví nařízení (EU) č. 528/2012, zdůrazňuje skutečnost, že v souladu s akčním plánem pro účinné látky agentura v posledních letech vyvinula úsilí na podporu členských států při dosahování dalšího pokroku;

8. vítá aktivity agentury na podporu alternativ ke zkouškám na zvířatech a kroky přijaté ke zvýšení účinnosti a ke zviditelnění této činnosti;

Efektivita a související přínosy

9. chválí agenturu za její strategii pro zvýšení efektivity, která usiluje o dosažení přidané hodnoty prostřednictvím správy založené na výkonnosti, a za vývoj nových nástrojů na podporu plánování a podávání zpráv, které jsou uživatelsky vstřícnější, poskytují lepší možnosti podávání zpráv a ušetří čas všem zaměstnancům; konstatuje, že aspekty podávání zpráv byly revidovány tak, aby lépe odrážely pracovní program agentury a umožnily lepší propojení cílů na úrovni agentury a cílů jednotlivých zaměstnanců;

10. konstatuje, že v roce 2022 agentura rovněž zahájila optimalizaci kapacity infrastruktury s cílem minimalizovat nadbytečnou kapacitu infrastruktury IT a že z výsledků z druhé poloviny roku vyplývá, že agentura byla schopna snížit využívání této infrastruktury (jak procesorů, tak RAM, tj. paměti) přibližně o 25 %; vítá úsilí o optimalizaci a vybízí agenturu, aby v tomto ohledu pokračovala ve svém úsilí;

11. konstatuje, že agentura i nadále sdílí své oddělení interního auditu s Agenturou EU pro kosmický program (dříve Agentura pro evropský globální navigační družicový systém); konstatuje, že agentura a Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) udržují pravidelné kontakty na pracovní úrovni a na úrovni vrcholného vedení, kde jsou příležitosti ke spolupráci pravidelně vyhodnocovány (provádějí podrobný přezkum pracovních programů) a využívány;

12. dále konstatuje, že agentura pokračovala ve strategické spolupráci s úřadem EFSA, pokud jde o poskytování datového formátu IUCLID jako služby poskytované jejími cloudovými službami pro práci úřadu EFSA podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([5]), a v důsledku toho bylo dosaženo úspor z rozsahu na základě stávajících IT platforem;

13. připomíná, že je důležité rozšířit digitalizaci agentury, pokud jde o její vnitřní chod a řízení i rychlejší digitalizaci postupů; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále aktivní, aby se zabránilo rozdílům v digitalizaci jednotlivých agentur; upozorňuje však na skutečnost, že je třeba přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření s cílem předejít jakýmkoli rizikům ohrožujícím on-line bezpečnost zpracovávaných informací; zdůrazňuje, že je třeba zintenzivnit opatření proti kybernetickým útokům nebo pokusům o infiltraci, zejména proti těm, které pocházejí z Ruska nebo Číny;

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

14. oceňuje, že agentura ve spolupráci s úřadem EFSA podnikla kroky na podporu přístupu „jedna látka, jedno posouzení“ s cílem zajistit větší soudržnost při posuzování nebezpečnosti a rizik účinných látek;

Personální politika

15. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2022 byl plán pracovních míst naplněn z 98,07 %, přičemž ze 467 míst pro dočasné zaměstnance povolených v rozpočtu Unie (tj. stejného počtu povolených míst jako v roce 2021) jich bylo obsazeno 458; konstatuje, že v roce 2022 pracovalo pro agenturu také 128 smluvních zaměstnanců, 48 zaměstnanců agentury práce, 5 konzultantů a 2 vyslaní národní odborníci;

16. připomíná, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení mužů a žen a vítá v tomto ohledu skutečnost, že agentura provedla akční plán pro provádění cílů své Charty o rozmanitosti a začleňování přijaté v roce 2022, jejímž cílem je mimo jiné dosáhnout vyváženého zastoupení žen a mužů ve vedení; žádá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria předložila zprávu o plnění tohoto akčního plánu; uznává, že dosažení výsledků v této oblasti vyžaduje čas; konstatuje, že genderová vyváženost ve vrcholném a středním vedení agentury se přesto mírně zlepšila, přičemž 76 % pozic zastávají muži (82 % v roce 2021) a 24 % ženy (18 % v roce 2021); v souvislosti se zastoupením žen a mužů mezi zaměstnanci konstatuje, že je zde 261 mužů (45 %) a 317 žen (55 %);

17. s uspokojením konstatuje, že k 31. prosinci 2022 zaměstnávala agentura zaměstnance z 26 členských států; konstatuje, že 32 % jejích zaměstnanců jsou státní příslušníci členského státu, v němž se agentura nachází; připomíná význam zeměpisné vyváženosti a vyzývá agenturu, aby i nadále přijímala nezbytná opatření pro vyvážené a spravedlivé zeměpisné zastoupení; vyjadřuje však znepokojení nad geografickou nevyvážeností vrcholného a středního vedení agentury, kdy pouze jeden z ředitelů je ze střední a východní Evropy; trvá na tom, že je třeba tuto situaci zlepšit; žádá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podala v této souvislosti vysvětlení;

18. bere na vědomí, že agentura uplatňuje politiku na ochranu lidské důstojnosti a k předcházení psychickému a sexuálnímu obtěžování a že je součástí meziagenturní pracovní skupiny důvěrných poradců; se zájmem očekává jejich zprávu a doporučení; konstatuje, že v roce 2022 nebyly hlášeny žádné případy obtěžování, a vybízí agenturu, aby pokračovala v práci na předcházení těmto případům i v budoucnu a rozvíjela ji;

19. konstatuje, že od března 2022 se zaměstnanci agentury začali postupně vracet do prostor agentury a posléze, v říjnu 2022, byla zavedena nová pravidla hybridního způsobu práce; v této souvislosti konstatuje, že nová pravidla podporují flexibilitu a posílení postavení zaměstnanců a zároveň zachovávají sociální soudržnost a spolupráci prostřednictvím pravidelné týdenní přítomnosti v kanceláři;

20. konstatuje, že agentura využívala více interní mobility, aby reagovala na vyvíjející se potřeby vědecko-technického a administrativního poradenství ve své činnosti; konstatuje, že to nabízí příležitosti k lepší kariéře, a přispívá tak k motivaci zaměstnanců agentury a zachování kultury vysoké výkonnosti, neustálého zlepšování a schopnosti reagovat; vítá skutečnost, že s cílem motivovat zaměstnance a budovat soubory dovedností zavedla také nové iniciativy, včetně mentorství a koučování;

21. zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit odpovídající počet zaměstnanců, který bude odrážet potřeby Zelené dohody pro Evropu a Strategie Unie pro udržitelnost v oblasti chemických látek, akčního plánu pro oběhové hospodářství a zejména cíle nulového znečištění a s nimi související nárůst objemu úkolů;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

22. konstatuje, že agentura na základě důkladného posouzení rizik svých činností určila procesy a dílčí procesy, které vyžadují řešení střetů zájmů; dále konstatuje, že u všech těchto procesů provádí osoba odpovědná za daný proces přezkum ročních prohlášení o zájmech pokaždé, když je pracovníkovi přidělen úkol, a u některých citlivých procesů je navíc třeba doplnit prohlášení dotčeného pracovníka o neexistenci zájmu v daném konkrétním případě;

23. vítá skutečnost, že v zájmu zlepšení praxe v oblasti střetu zájmů po skončení pracovního poměru byla politika agentury v oblasti střetu zájmů naposledy revidována správní radou v červnu 2023; konstatuje, že zavedené změny posilují systematické monitorování toho, zda bývalí zaměstnanci agentury dodržují své povinnosti po skončení pracovního poměru v souladu s doporučeními Evropského účetního dvora a připomínkami orgánu příslušného k udělení absolutoria z předchozích let;

24. všímá si, že agentura na svých internetových stránkách zveřejňuje setkání svého vrcholného vedení se zástupci zájmových skupin;

25. vítá skutečnost, že během roku 2022 agentura zavedla nový elektronický nástroj pro shromažďování a přezkum ročních prohlášení o zájmech externích odborníků podílejících se na činnosti agentury, což přispívá ke zlepšení spolehlivosti procesu;

26. s uspokojením konstatuje, že strategie agentury pro boj proti podvodům byla naposledy revidována její správní radou v prosinci 2022 a zaměřuje se na zachování a další rozvoj kultury boje proti podvodům v agentuře a na pravidelný přezkum klíčových politik a postupů; konstatuje, že tato strategie posiluje vnitřní protikorupční mechanismus tím, že stanoví úlohy a povinnosti v oblasti předcházení podvodům a prostředky a zdroje, které se podílejí na boji proti podvodům; vítá skutečnost, že všichni zaměstnanci agentury se v roce 2022 zúčastnili školení o boji proti podvodům; s uspokojením konstatuje, že agentura zavedla pokyny pro oznamovatele, aby zaměstnanci agentury mohli informovat o jakékoli činnosti, která je v rozporu s veřejným zájmem;

27. připomíná, že rozhodovací procesy agentury jsou navrženy tak, aby byly jasné, otevřené a aby zajišťovaly vyvážený výsledek založený na odůvodněném vědeckém přístupu; konstatuje, že informace o záměrech agentury a členských států zkoumat látky nebo vytvářet dokumentaci jsou k dispozici on-line, takže společnosti mají přístup k údajům, které potřebují k přijímání informovaných obchodních rozhodnutí; dále konstatuje, že akreditované organizace zúčastněných stran se mohou účastnit vědeckých setkání jako pozorovatelé, s výjimkou případů, kdy důvěrné obchodní informace vyžadují neveřejná setkání; dále konstatuje, že úvahy, stanoviska a závěry vědeckých výborů agentury jsou zaznamenány ve stanoviscích a zápisech a jsou zveřejňovány on-line;

28. připomíná, že je důležité, aby se agentura více zviditelňovala ve sdělovacích prostředcích, na internetu a v sociálních médiích, a občané se tak mohli blíže seznámit s činností, kterou vykonává;

Další připomínky

29. vítá skutečnost, že agentura v roce 2022 přijala politiku kybernetické bezpečnosti a provedla hodnocení rizik v rámci celého IT systému; dále konstatuje, že agentura zavedla možnost biometrické autentizace, zlepšila viditelnost bezpečnostního operačního střediska a otestovala fungování datových center v případě selhání;

30. s uspokojením konstatuje, že v roce 2022 se agentura zapojila do testování nástroje Evropské komise pro řízení zadávání veřejných zakázek (PPMT) před jeho plným zavedením v roce 2023; konstatuje, že agentura již v minulosti zavedla další nástroje elektronického zadávání veřejných zakázek, jako je eTendering nebo eSubmission, a současně v roce 2022 obnovila své předplatné pro platformu Cloudia – platformu pro elektronické zadávání veřejných zakázek skupiny Hansel (centrální nákupní subjekt pro finské veřejné orgány), aby bylo veškeré administrativní zadávání veřejných zakázek prostřednictvím skupiny Hansel plně digitalizováno;

31. bere na vědomí, že systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) a osvědčení ISO 14001 byly v případě agentury v roce 2022 úspěšně obnoveny; na základě zprávy Účetního dvora s uspokojením konstatuje, že agentura patří k těm, které vydávají výroční environmentální prohlášení;

32. zdůrazňuje, že v rozsahu, který je možný v rámci stávajícího regulačního rámce, agentura usiluje o postupné ukončení testování na zvířatech v Evropě; konstatuje, že agentura podporuje alternativy ke zkouškám na zvířatech třemi způsoby: tím, že se zaměřuje na skupiny látek prostřednictvím samostatné strategie, investuje do mezinárodních činností, které podporují alternativy a metodiky nového přístupu, a zpřístupňuje údaje, které má k dispozici; opakuje svou výzvu agentuře, aby proces postupného ukončování zkoušek na zvířatech urychlila; dále konstatuje, že agentura spolupracuje s Komisí a dalšími zúčastněnými stranami s cílem podpořit Komisi při vypracování plánu na úplné nahrazení zkoušek chemických látek na zvířatech;

33. vítá, že agentura pokračuje v provádění různých opatření ke zvýšení své viditelnosti na veřejnosti a on-line prostřednictvím nových verzí svých webových stránek a četné aktualizace jejich obsahu, spuštění společného instagramového kanálu se čtyřmi agenturami s názvem „One Health One Environment“ a své přítomnosti v sociálních médiích; v této souvislosti konstatuje nárůst počtu „zmínek“ v sociálních médiích a nárůst měřeného výskytu agentury v sociálních médiích v roce 2022 ve srovnání s rokem 2021;

34. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 11. dubna 2024 ([6]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([6]) Přijaté texty, P9_TA(2024)0280.